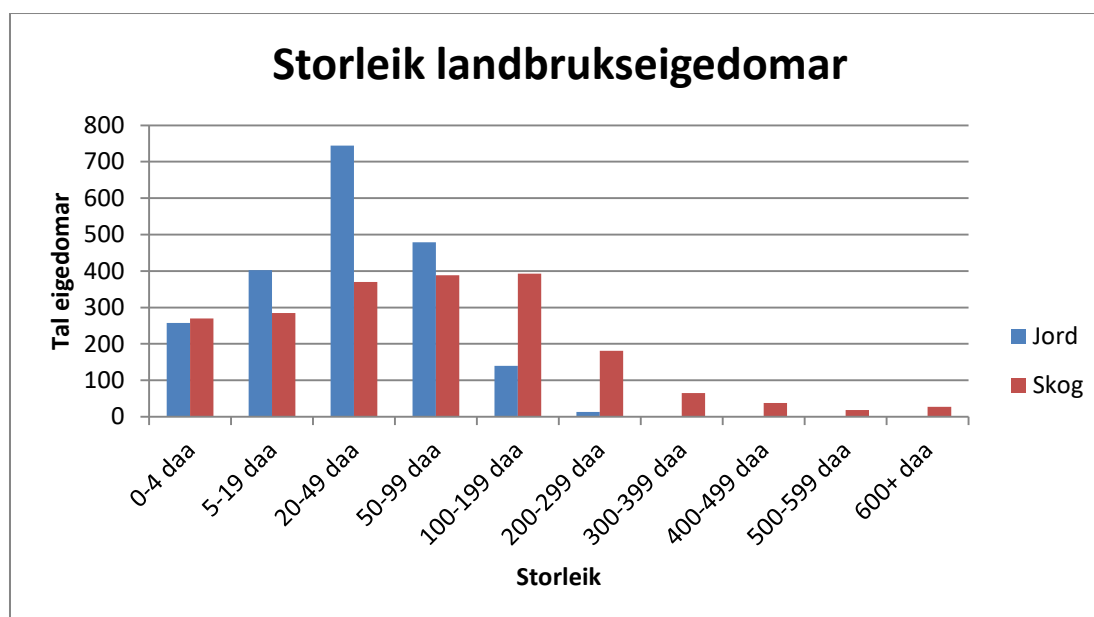

Vedlegg 1 Landbruket i Alver-, Austrheim, Fedje- og Modalen kommune

1 Nye Alver kommune

Etter samanslåinga av Lindås, Meland og Radøy kommune vil Alver kommune ha 2035 landbrukseigedomar i varierende storleik. Dei fleste eigedomane har mellom 5-99 daa dyrka mark og mellom 5-199 daa skog (Figur 1). Landbrukseigedomane her er gjerne små, og har difor mindre areal. Sjølv om det ikkje er sjølvstendig drift på alle landbrukseigedomane, skal landbruksforvaltninga i kommunen rådgje-/ rettleie og følgje opp eigarane av desse eigedomane.

Figur 1: Tal landbrukseigedomar fordelt på storleik av jord- og skogbruksareal

Sjølv om det er mange små landbrukseigedomar i nye Alver kommune, er det samla arealet med jord og skog stort. Alver kommune vil samla ha 87 266 daa dyrka mark og 266 530 daa skog (tabell 1). Dette utgjer ein stor del av jord- og skogbruksarealet i Hordaland fylke. Dette arealet gjev grunnlag for ein stor og variert landbruksdrift med ulike produksjonar og driftsmåtar.

Tabell 1: Oversikt over arealressursane frå Nibio sin AR5 arealressursstatistikk

Arealkategori	Daa:	Del av arealet i Hordaland (%):
Fulldyrka	23 148	10,6
Overflatedyrka	17 778	24,9
Innmarksbeite	46 340	20,1
Produktiv skog	266 530	9,2

1.1 Landbruksproduksjon i Alver kommune

Som følgje av at Alver kommune vil ha ein stor del av landbruksarealet i Hordaland, vil det vere ein betydelig landbruksproduksjon i kommunen. Alver kommune vil målt mot dei andre kommunane i

Hordaland bli blant dei største landbrukskommunane grunna produksjonen. Jordbruksproduksjonen vil i hovudsak vere knytt til grasproduksjon og husdyrhald, særleg innan mjølk/storfe og sau (tabell 2).

I 2017 var det 458 føretak som søkte om produksjonstilskot basert på sin landbruksdrift. Det er i tillegg produsentar som driv med landbruk som ikkje søker om tilskot. Desse 458 føretaka driv med ein eller fleire produksjonar innan landbruket. Deira produksjon utløyste om lag 72 millionar i produksjonstilskot frå staten.

Tabell 2: Tal produksjonar fordelt på husdyrslag

Produksjon:	Tal produksjonar:
Mjølkeproduksjon	66
Ammekuproduksjon	59
Øvrige storfe	131
Sau	341
Ammegeit	9
Geitebukk/kje	1

Alver kommune vil bli ein stor landbrukskommune med ein høg produksjon av landbruksprodukt. Basert på leveransar i 2017 vart det levert til saman 826,5 tonn kjøtt, 248,2 tonn egg, 31 tonn ull og meir enn 7,9 millionar liter mjølk (tabell 3). Dette utgjør ganske store delar av landbruksproduksjonen i Hordaland fylke, Alver kommune ville basert på tal frå 2017 stått for ca. 25 % av produksjonen av storfekjøtt (tabell 3). For å sette desse tala i eit større perspektiv, så kan ein rekna kor mykje mat som vert produsert i dei tre kommunane. Basert på Helsedirektoratet sine tal frå 2018 for matevareforbruk pr. person vart det i 2017 produsert nok til å dekke årsforbruket av kjøtt til 10860 personar, av egg til 18048 personar og av drikkemjøl til 95818 personar.

Nibio har i rapporten; *Verdiskaping i landbruk og landbruksbasert verksemd i Hordaland og Sogn og Fjordane – oppdaterte berekningar 2018*, rekna ut verdiskapinga i dei ulike kommunane i fylka. For Lindås-, Meland- og Radøy kommune er bruttoproduktet frå landbruket 112,3 millionar basert på tal i frå 2016 (sjå vedlegg). Det er vidare rekna ut at i dei tre kommunane er det 321 årsverk i landbruket.

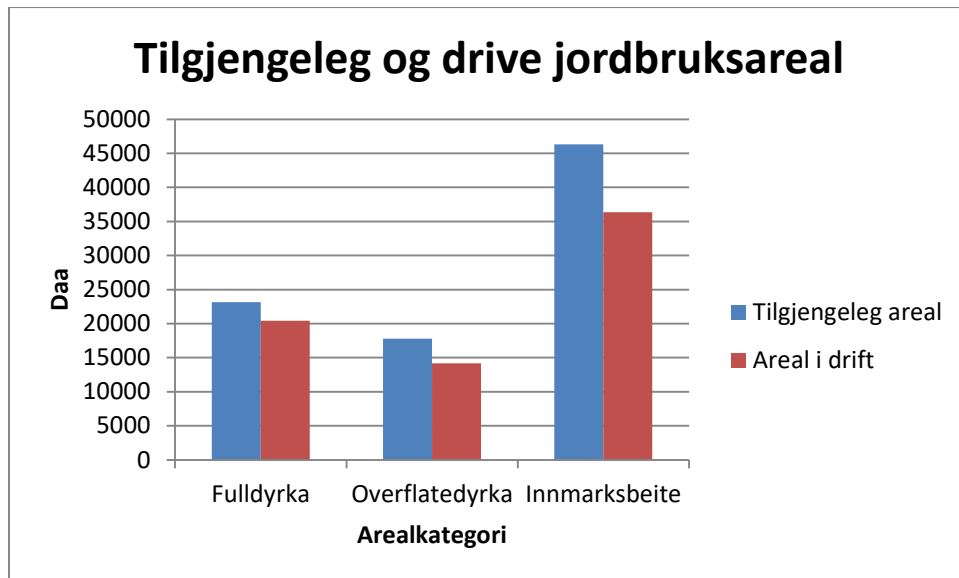
Tabell 3: Leveranse av kjøtt, mjølk, egg og ull

Leveranse:	Tonn/liter:	Del av produksjon i Hordaland (%):
Geit	0,6	2,5
Gris	39,4	1,6
Sau	335,9	14,4
Storfe	450,5	25,2
Egg	248,2	14,7
Ull	31,0	11,6
Mjølk	7 905 018	10,7

1.3 Potensiale for framtida

Dei fleste bruka i Alver kommune vil vere små og det er vanleg å leige fleire bruk for å få nok areal til drifta. Av det som vil vere tilgjengeleg jordbruksareal i Alver, er det meste alt i drift og nytta til jordbruksproduksjon (figur 2). Men det er framleis noko ledig areal som ikkje er i drift i dag. Alver

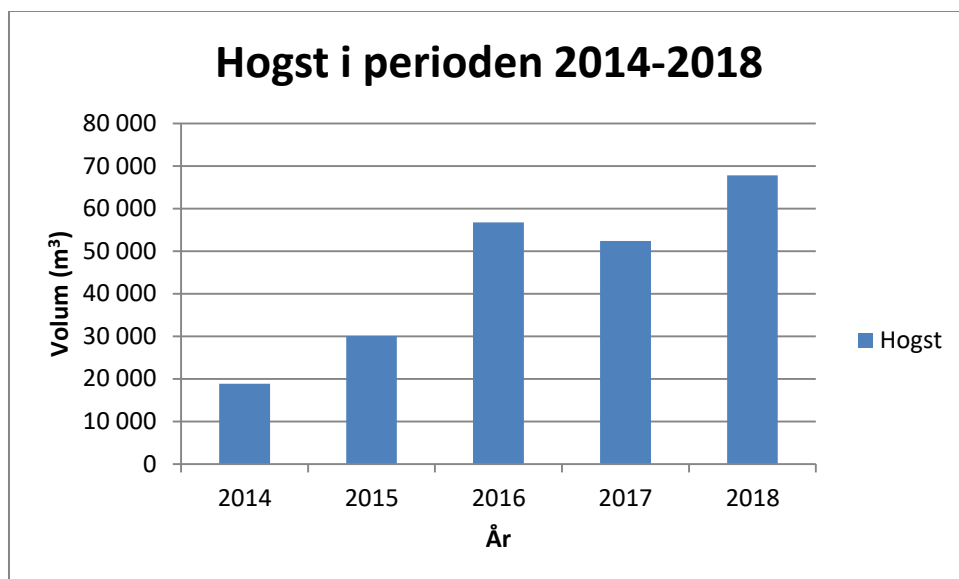
kommune vil ha store ressursar som areal, bygg, natur, skog og menneske som kan gje grunnlag for eit livskraftig landbruk i regionen.

Figur 2: Tilgjengeleg jordbruksareal og jordbruksareal i drift

1.4 Skogbruk i nye Alver kommune

Dei siste 5 år har det vorte avverka 225 817 m³ med tømmer i Lindås-, Meland- og Radøy kommune, det var hogd mest i 2018 med 67 805 m³ (figur 3) som tilsvarer 1695 vogntog med tømmer. Det har vore hogd mellom 18 800 og 67 805 m³ skog kvart år i perioden 2014-2018. Avverkinga går oppover, og vil mest truleg fortsette å stige i dei kommande åra. Dette skuldast at meir og meir skog vert hogstmoden. Dette er likt for store delar av Vestlandet. I all hovudsak er tømmeret som vert hogd gran og går til eksport til Europa.

Figur 3: Hogst i Lindås-, Meland- og Radøy kommune dei siste 5 åra.

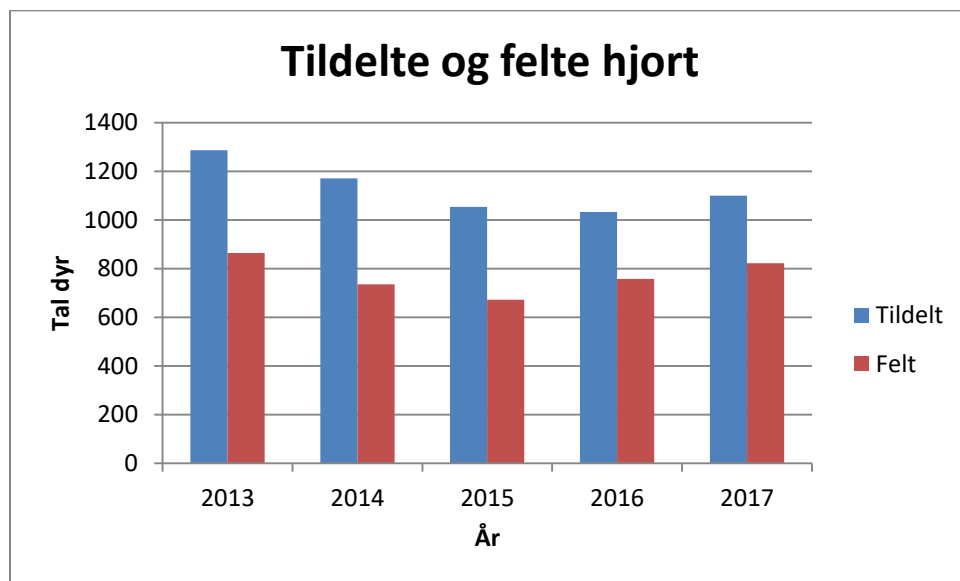
Alver vil ha ein stor del av den produktive skogen i Hordaland, og vil stå for ein stor del av årleg hogst i fylket. I 2018 sto dei tre kommunane som blir Alver for ca. 22 % av alt som vart hogd i fylket (tabell 4). Avverkinga generer mykje verdiar, og førstehandsverdien på tømmeret som vart hogd i 2018 var på ca. 26,2 millionar kroner.

Tabell 4: Hogst og planting i 2018

Hogst m ³ :	Del av hogst i Hordaland (%):
67 805	22,2
Planter stykk:	Del av planting i Hordaland (%):
167 164	25,7

1.5 Vilt i nye Alver kommune

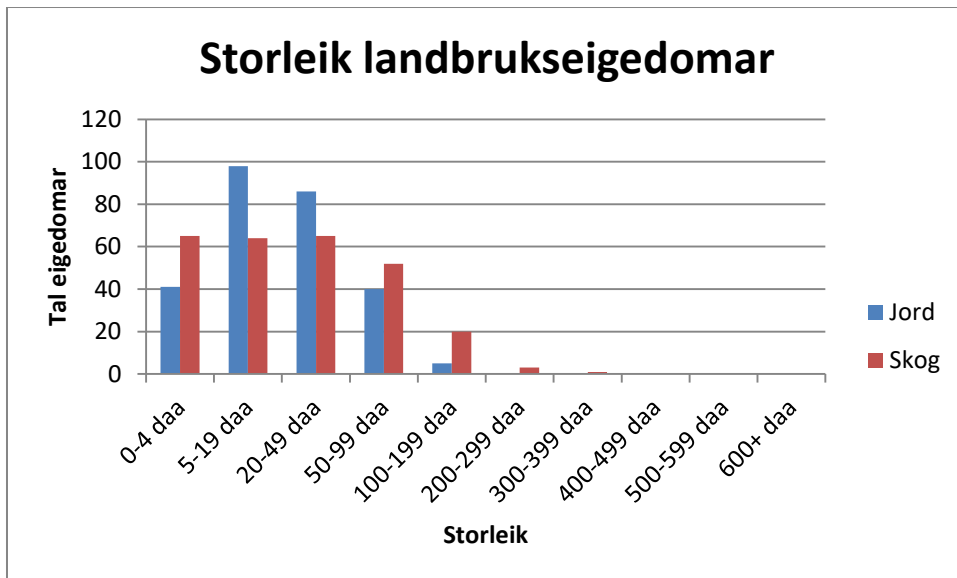
Hjorten vil bli den største og viktigaste viltressursen i Alver kommune. Kommunen vil bli ein stor hjortekommune i Hordaland grunna arealstorleik og hjortebestand. Det har i 5 års perioden 2013-2017 blitt felt mellom 672-864 hjort kvart år (figur 4) i det som vil bli Alver. Dette utgjorde i same periode mellom 10-11,1 % av felte hjort i Hordaland. Hjorten er ein viktig ressurs for mange i form av rekreasjon, matauk og til dels inntekt. Samstundes skal hjortebestanden forvaltast på ein god og berekraftig måte slik at ein unngår konflikhtar med landbruk og samferdsel.

Figur 4: Tildelte og felte hjort i perioden 2013-2017

2 Austrheim kommune

Det er 270 landbrukseigedomar i Austrheim kommune i varierende storleik. Dei fleste eigedomane har mellom 5-99 daa jordbruksareal, som er likt med regionen (figur 5). Skogbruksarealet for dei fleste eigedomane ligg mellom 5-99 daa (figur 5).

Figur 5: Tal landbrukseigedomar fordelt på storleik av jord- og skogareal

2.1 Landbruk, skogbruk og vilt i Austrheim kommune

Det er i Austrheim kommune over 7 700 daa med jordbruksareal og over 12 900 daa produktiv skog (tabell 5). Ein stor del av jordbruksarealet i kommunen er i drift.

Tabell 5: Tilgjengeleg jordbruksareal og areal i drift.

Arealkategori	Tilgjengeleg (daa):	I drift (daa):
Fulldyrka	3039	2265
Overflatedyrka	1363	901
Innmarksbeite	3359	1786
Produktiv skog	12942	

Det er i dag 32 føretak som driv ein eller fleire produksjonar i Austrheim, og som søker om produksjonstilskot på deira produksjon. Landbruksproduksjonen i kommunen er i hovudsak knytt til grasproduksjon og husdyrhald (tabell 6). Det vart i 2017 produsert over 94 tonn med kjøtt og meir enn 342 000 liter mjølk i kommunen (tabell 7).

Tabell 6: Tal produksjonar fordelt på husdyrslag

Produksjon:	Tal produksjonar:
Mjølkeproduksjon	4
Ammekuproduksjon	9
Øvrige Storfe	12
Sau	24

Tabell 7: Leveranse av kjøtt, ull og mjøl i Austrheim

Leveranse	Tonn/liter
Sau	23,6
Storfe	71,3
Ull	1,1
Kumjøl	342 220

I dei siste 5 åra har det vorte hogd meir enn 7 400 m³ med tømmer i kommunen, den årlege avverkinga har vore mellom 1 294- 1 690 m³ (tabell 8).

Tabell 8: Årleg hogst i m³ i Austrheim kommune i perioden 2014-2018

2014	2015	2016	2017	2018	Sum for perioden:
1 639	1 355	1 428	1 690	1 294	7 406

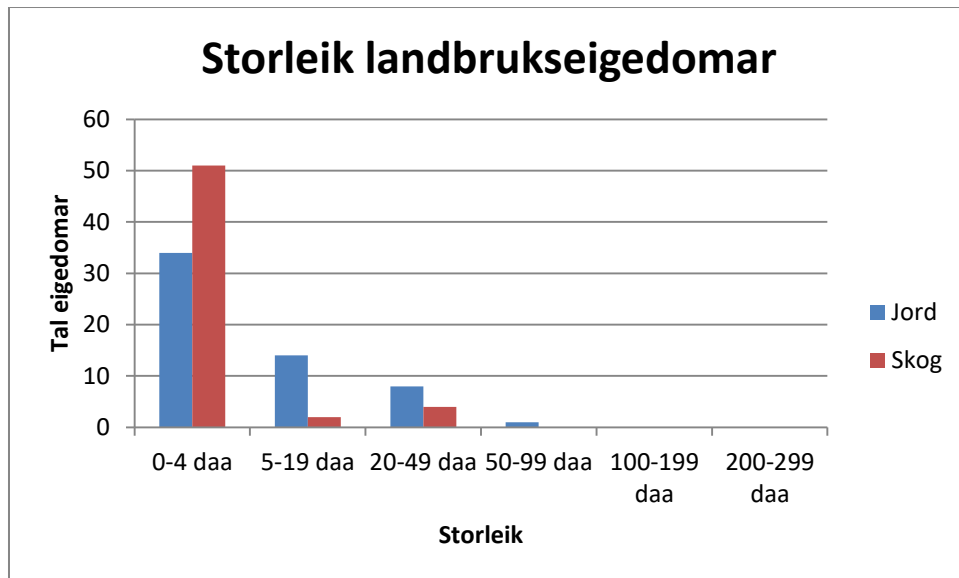
Det har i perioden 2013-2017 blitt felt mellom 72-84 hjort kvart år i kommunen (tabell 9).

Tabell 9: Tildelte og felte hjort i perioden 2013-2017

	2013	2014	2015	2016	2017
Tildelt	117	118	117	93	93
Felt	84	83	77	72	79

3 Fedje kommune

Det er 57 landbrukseigedomar i Fedje kommune i varierende storleik. Dei fleste eigedomane har mellom 0-49 daa jordbruksareal (figur 6), som er litt lågare enn regionen. Skogbruksarealet for dei fleste eigedomane ligg mellom 0-49 daa (figur 6).

Figur 6: Tal landbrukseigedomar fordelt på storleik av jord- og skogareal

3.1 Landbruk og vilt i Fedje kommune

Det er i Fedje kommune over 711 daa med jordbruksareal og over 207 daa produktiv skog (tabell 10). Ein stor del av jordbruksarealet i kommunen er i drift.

Tabell 10: Tilgjengeleg og areal i drift

Arealkategori	Tilgjengeleg (daa):	I drift (daa):
Fulldyrka	58	13
Overflatedyrka	108	43
Innmarksbeite	545	174
Produktiv skog	207	

Det er i dag 1 føretak som driv produksjon på Fedje, og som søker om produksjonstilskot på deira produksjon. Landbruksproduksjonen i kommunen er knytt til grasproduksjon og husdyrhald (tabell 11). Det vart i 2017 produsert om lag 3,3 tonn med kjøtt i kommunen (tabell 12).

Tabell 11: Tal produksjonar fordelt på husdyrslag

Produksjon:	Tal produksjonar:
Sau	1

Tabell 12: Leveranse av kjøtt og ull i Fedje

Leveranse:	Tonn:
Sau	3,3
Ull	0,4

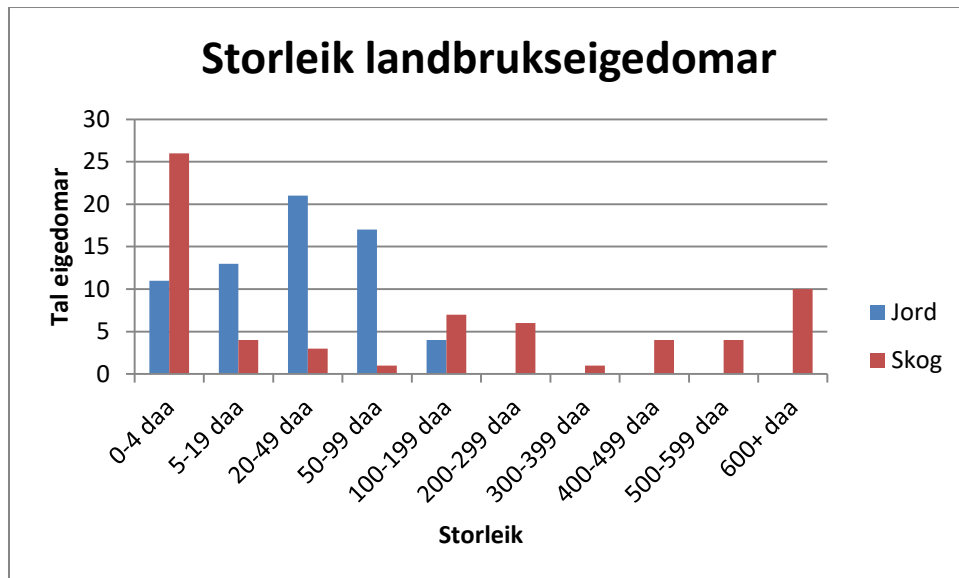
Det har i perioden 2013-2017 blitt felt mellom 0-15 hjort kvart år i kommunen (tabell 13).

Tabell 13: Tildelte og felte i perioden 2013-2017

	2013	2014	2015	2016	2017
Tildelt	20	20	7	8	8
Felt	15	0	3	7	7

4 Modalen kommune

Det er 66 landbrukseigedomar i Modalen kommune i varierende storleik. Dei fleste eigedomane har mellom 0-99 daa jordbruksareal (figur 7), som er litt lågare enn regionen. Skogbruksarealet for dei fleste eigedomane ligg mellom 0-299 daa (figur 7).

Figur 7: Tal landbrukseigedomar fordelt på storleik av jord- og skogareal

4.1 Landbruk, skogbruk og vilt i Modalen kommune

Det er i Modalen kommune over 2 666 daa med jordbruksareal og over 33 421 daa produktiv skog (tabell 14). Ein stor del av jordbruksarealet i kommunen er i drift.

Tabell 14: Tilgjengeleg jordbruksareal og areal i drift

Arealkategori	Tilgjengeleg (daa):	I drift (daa):
Fulldyrka	1 345	1 176
Overflatedyrka	300	181
Innmarksbeite	1 021	586
Produktiv skog	33 421	

Det er i dag 11 føretak som driv ein eller fleire produksjonar i Modalen, og som søker om produksjonstilskot på deira produksjon. Landbruksproduksjonen i kommunen er i hovudsak knytt til grasproduksjon og husdyrhald (tabell 15). Det vart i 2017 produsert over 16,8 tonn med kjøtt og meir enn 246 000 liter mjølk i kommunen (tabell 16).

Tabell 15: Tal produksjonar fordelt på husdyrslag

Produksjon:	Tal produksjonar:
Mjølkeproduksjon	4
Ammekuproduksjon	1
Øvrige Storfe	5
Sau	1
Mjølkegeit	1

Tabell 16: Leveranse av kjøtt, ull og mjølk i Modalen

Leveranse:	Tonn/liter:
Geit	0,5
Sau	6,3
Storfe	10,0
Ull	0,7
Kumjølkk	216 606
Geitemjølkk	30 703

I dei siste 5 åra har det vorte hogd meir enn 3 900 m³ med tømmer i kommunen, den årlege avverkinga har vore mellom 0-3 385 m³ (tabell 17).

Tabell 17: Årleg hogst i m³ i Modalen kommune i perioden 2014-2018

2014	2015	2016	2017	2018	Sum for perioden:
3 385	214	314	60	0	3 973

Det har i perioden 2013-2017 blitt felt mellom 70-94 hjort kvart år i kommunen (tabell 18). Ein del av viltforvaltning i Modalen kommune, vert utøvd av Vaksdal kommune. Bakgrunnen er Storefjellet bestandsplanområde som dekker Modalen, Eksingedalen og delar av Evanger vert forvalta av Vaksdal kommune då dei har størst teljande areal i bestandsplanområde.

Tabell 18: Tildelte og felte hjort i perioden 2013-2017

	2013	2014	2015	2016	2017
Tildelt	89	102	102	102	102
Felt	75	83	70	87	94